

Міністерство освіти і науки України
Східноєвропейський національний університет
імені Лесі Українки
Наукове товариство аспірантів і студентів

МАТЕРІАЛИ

X Міжнародної науково-практичної конференції
аспірантів і студентів
**«Молода наука Волині: пріоритети
та перспективи досліджень»**
(17–18 травня 2016 року)

Том 3

Терен
Луцьк – 2016

УДК 001(477.82)(082)
ББК 72.4(4УКР-4ВОЛ)я432
М 75

*Рекомендовано до друку вченою радою
Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки
(протокол № 5 від 28.04.2016 року.)*

Оргкомітет конференції:

Коцан Ігор Ярославович – ректор Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки, доктор біологічних наук, професор, голова оргкомітету.

Бояр Андрій Олексійович – проректор з наукової роботи та інновацій Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки, доктор економічних наук.

Глова Ірина Василівна – начальник науково-дослідної частини Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки, кандидат психологічних наук.

Галапчук-Гарнавська Олена Михайлівна – куратор Наукового товариства студентів і аспірантів Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки, кандидат філологічних наук.

Коленда Наталія Вікторівна – куратор Ради молодих вчених та спеціалістів Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки, кандидат економічних наук.

М 75 **Матеріали X Міжнародної науково-практичної конференції студентів і аспірантів «Молода наука Волині: пріоритети та перспективи досліджень» (17–18 травня 2016 року) : у 3 т. Т. 3.** – Луцьк : Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2016. – 456 с.

ISBN 978-617-7117-49-9

ISBN 978-617-7117-52-9 (Т. 3)

У збірнику вміщено тези доповідей та повідомлень аспірантів і студентів, учасників X Міжнародної науково-практичної конференції «Молода наука Волині: пріоритети та перспективи досліджень» (17–18 травня 2016 року) у Східноєвропейському національному університеті імені Лесі Українки.

Матеріали подано за загальною редакцією наукових керівників.

УДК 001(477.82)(082)

ББК 72.4(4УКР-4ВОЛ)я431

ISBN 978-617-7117-49-9

ISBN 978-617-7117-52-9 (Т. 3)

© Гончарова В. О. (обкладинка), 2016

© Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки, 2016

Джерела та література

1. Акуленко В. Ложные друзья переводчика / В. В. Акуленко. – М. : Дрофа, 1969. – 145 с.
2. Виноградов В. Введение в переводоведение (общие и лексические вопросы) / В. С. Виноградов. – М. : Институт общего среднего образования РАО, 2001. – 224 с.
3. Вишнякова О. Паронимы современного русского языка / Под ред. Д. Э. Розенталя. – 2-е изд., перераб. и доп. – М. : Рус. яз., 1987. – 281 с.
4. Дубичинский В. Лексические параллели / В. В. Дубичинский. Харьков. – 1993. – 311 с.
5. Карабан В. Переклад англійської наукової і технічної літератури / В. І. Карабан. – Граматичні труднощі, лексичні, термінологічні та жанрово-стилістичні проблеми. – Вінниця: Нова Книга, 2002. – 564 с.
6. Краснов, К. В. Англо-русский словарь «ложных друзей переводчика» / К. В. Краснов. – М. : Эра, 2004. – 640 с.
7. Рецкер Я. Теория перевода и переводческая практика / Я. И. Рецкер. – М. : Международные отношения, 1974. – 214 с.
8. Koessler M., Derocquigny J. Les faux amis ou les pifeges du vocabalaire anglais / M. Koessler, J. Derocquigny // Conseils aux traducteurs. – Paris. – 1928. – 387 p.
9. Mauvillon E. De Remarques sur les germanismes / E. Mauvillon. – Amsterdam. – 1747 - V. 1. – 386 p. – Amsterdam. – 1754 - V. 2. – 485 p.
10. Portitor A. Petit Traits des gallicismes et germanismes, dans les quels ces deux langues sont le plus opposés l'une autre / A. Portitor. – Salzburg, 1788 – 92 p.

Никоненко Катерина – студентка
V курсу факультету іноземної філології
та соціальних комунікацій Сумського
державного університету

Науковий керівник: викладач кафедри
германської філології
О. Л. Овсянко

**Маркери структурно-семантичної паспортизації
(на матеріалі негаторів англомовних прислів'їв)**

Категорія негачії входить до числа мовних універсалій і відрізняється винятковим положенням у різних ендозонах. Це – одна з абстрактних категорій, що екстеріоризується у модусах мови, мовлення і мовленнєвої поведінки. Лінгвістичним енциклопедичним словником

негація визначається як одна з властивих усім мовам світу вихідних, семантично нерозкладних ментальних одиниць, що не піддаються визначенню через більш прості семантичні елементи [2, 354].

Негація слугує для опису дійсності, є вельми валоративною у міжмовному та міжкультурному спілкуванні. Негація безпосередньо репрезентується у прислів'ях, які ситуативно пов'язані, несуть інформацію про конкретне явище, виконують комунікативну функцію, втілюючи в собі компресію соціально-культурного досвіду народів, надають безцінний матеріал для дослідження.

Актуальність теми об'єктивується інтересом науковців до ідентифікації зазначеної категорії у лінгвістичній картині світу. **Об'єктом дослідження** виступає реферована категорія, а **предметом** – маркери її категоризації. **Мета роботи** полягає у паспортизації глобальної структури на матеріалі англійських прислів'їв.

Базою наукового аналізу слугували роботи вітчизняних та зарубіжних вчених: А. І. Бахарев, І. М. Богуславський, В. Н. Бондаренко, А. Т. Кривонос, В. Х. Колінз, В. З. Панфілов, Л. М. Сизранцева, О. Ю. Свєкрова, Н. В. Трунова.

Комунікативна суть верифікується їх предикативною синтаксичною структурою. Останні виконують дидактичну функцію – навчають, застерігають, дають настанову. Прислів'я можуть бути простим або складним реченнями, включаючи два блоки – теми та реми.

За способом вираження негативного значення у мові розрізняють експліцитні та імпліцитні негатори. За визначенням Є. Й. Шендельс [3, 109], під експліцитністю розуміємо безпосереднє, відкрите вираження якого-небудь значення, а імпліцитність передбачає опосередковану, приховану вербалізацію.

Пр.: *A miserly father makes a prodigal son* / У батька скнари син може бути марнотратом. Фокусуючи увагу на семантику прислів'я, спостерігаємо, що вживання слова-негації *miserly* несе в собі негативну оцінку, імплікує негативні якості людини.

Прислів'я із структурою складнопідрядного речення експлікують негацію в одному із блоків: *Never do tomorrow what you can do today* / Не відкладай на завтра те, що сьогодні можна зробити; *Never try to prove what nobody doubts* / Ніколи не переконуй людей у тому, у чому вони не сумніваються.

Прислів'я спонукають до дії: *Don't cross the bridges before you come to them / Не ускладнюйте справу передчасно.*

Імпліцитне заперечення не має власних маркерів в поверхневій структурі висловлювання, і його значення семантизується за допомогою мовних і немовних засобів [1, 12]. Лінгвістичними маркерами імпліцитного заперечення є інші лексико-семантичні засоби та їх індикатори. До нелінгвістичних маркерів належать мовленнєва ситуація, контекст, фонові знання (наївна картина світу) та невербаліка (міміка, рухи тіла, жести, паузи).

Лексичні засоби негачії включають в себе як повнозначні частини мови, так і синтаксичні форманти. Заперечне та негативне значення експліцитно вербалізують, наприклад, займенники *none, nothing, nobody, no* та інші. Займенник *no* поєднується з усіма класами іменників, з якими виступають стверджувальний невизначений займенник *some* і запитально-невизначений займенник *any*. У такому випадку в прислів'ї *No man is a hero to his valet, no man* виступає у ролі складеного підмета.

Складні негативні займенники вживаються у функції субстантивного члена речення. Форма родового відмінка займенника *nobody (no one)* виступаючи у функції означення, одночасно може служити детермінантом іменника: *No one is a fool always, everyone sometimes / Кінь на чотирьох (ногах), та й то спотикається.*

Таким чином, негатори в англійській мові належать різним парадигмам та відносяться до усіх членів речення. Слід відзначити, що прислів'я можуть виражати негачію на семантичному, лексичному та граматичному рівнях, притаманними кожній мові засобами.

Перспективним вважаємо осмислення статусу стилістичного навантаження негаторів у різних дискурсах.

Джерела та література

1. Агачева С. В. Функционирование отрицания в устойчивых сочетаниях на материале русского, английского и немецкого языков : автореф. дис. ... канд. филол. наук / С. В. Агачева. – Тверь, 1992. – С. 12.
2. Лингвистический энциклопедический словарь / гл. ред. В. Н. Ярцева. – М. : Сов. энциклопедия, 1990. – 685 с.
3. Шендельс Е. И. Имплицитность в грамматике / Е. И. Шендельс // Вопросы романо-германской филологии : сб. науч. тр. МГПИИЯ им. М. Горького. – 1977. – 112 с.

Наукове видання

МАТЕРІАЛИ

X Міжнародної науково-практичної конференції студентів і аспірантів
«Молода наука Волині: пріоритети та перспективи досліджень»
(17–18 травня 2016 року)

Том 3

Друкується в авторській редакції
Технічний редактор О. Я. Криштальська

Формат 60x84/16. Друк цифровий.
Обсяг 25,8 ум. друк. арк. Наклад 70 пр.
Зам. 251.

Видавництво «Терен»
Тел.: 050-6743321, teren-lutsk.com
Свідоцтво Державного комітету телебачення і радіомовлення України
ДК № 1508 від 26.09.2003 р.